

Sygn. akt III PK 143/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa M. R. B.

przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 sierpnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 13 kwietnia 2018 r., sygn. akt VI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 października 2017 r., którym zasądzono od pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powódki M. R. B. tytułem odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę kwotę 15.160,73 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 lutego 2017 r., oddalono powództwo w pozostałej części oraz orzeczono o kosztach postępowania i rygorze natychmiastowej wykonalności.

Pozwana zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego, przez błędną wykładnię a tym samym niewłaściwe zastosowanie: 1/ art. 45 § 1 k.p., tj. bezpodstawne przyjęcie, że w sprawie wypowiedzenie powódce umowy o pracę

zawartej na czas nieokreślony było nieuzasadnione z tej przyczyny, że pozwana spółka nie wskazała prawidłowej (zasadnej) podstawy owego wypowiedzenia, podczas gdy w wypowiedzeniu została w sposób jednoznaczny wskazana uzasadniona jego podstawa; 2/ art. 229 § 2 k.p., tj. bezpodstawne przyjęcie, że w sprawie dla oceny zasadności przyczyny wypowiedzenia powódce umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony niezbędne było skierowanie powódki na kontrolne badania lekarskie w celu ustalenia faktycznego braku jej zdolności do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku, podczas gdy wskazana podstawa wypowiedzenia takie skierowanie czyniła zbędnym. Ponadto pozwana podniosła zarzut naruszenia przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku niezgodnie z dyspozycją art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez brak dostatecznego odniesienia się Sądu Okręgowego w S. do podstawowego zarzutu apelacji pozwanej spółki w postaci korespondowania podstawy wypowiedzenia powódce umowy o pracę z treścią karty leczenia szpitalnego powódki z dnia 21 września 2016 r.

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania, a ponadto o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie istnieje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni 45 § 1 k.p. w zakresie stwierdzenia, czy ocena pracodawcy dotycząca określonych cech osobowych pracownika, potwierdzona następnie dokumentem medycznym, może stanowić podstawę do utraty zaufania pracodawcy do tego pracownika. Zdaniem skarżącej, występujące w sprawie zagadnienie prawne sprowadza się do pytania: czy wiedza zawodowa pracodawcy może być przez niego wykorzystywana w rozpoznaniu zaburzeń natury emocjonalnej u pracownika, tj. takich, które nie predysponują go do wykonywania funkcji kierowniczej, zwłaszcza w przypadku, gdy

następnie rozpoznanie to zostało potwierdzone dokumentem medycznym w postaci karty leczenia szpitalnego powódki.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o jej odrzucenie w całości, ewentualnie o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy

ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne".

Powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania przez autora skargi, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub prawnych w tych sprawach. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub sprzeczności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960 i z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Przesłanka ta wymaga więc wykazania przez autora skargi, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, że wskazaniem na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się też sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty autora skargi skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżąca nie zdołała wykazać występowania w sprawie wskazanych wyżej przesłanek przedsądu.

Sugerując potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości skarżąca w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiła argumentacji jurydycznej, za pomocą której wykazałaby, że przedstawione wątpliwości dotyczące interpretacji art. 45 § 1 k.p. wywołują obecnie problemy w wykładni prawa czy rozbieżności w orzecznictwie.

W istocie skarżąca nie wyjaśnia, w czym upatruje trudności w dekodowaniu zawartej w tym przepisie normy prawnej, lecz nawiązuje do stanu faktycznego sprawy, domagając się rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy wątpliwości nie na tle wykładni, lecz zastosowania art. 45 § 1 k.p. w konkretnych okolicznościach faktycznych sprawy.

Wypada zauważyć, że podnoszona przez skarżącą kwestia wskazania w kierowanym do pracownika oświadczeniu przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę to domena art. 30 § 4 k.p., naruszenia którego to przepisu skarżąca nie zarzuca zresztą w podstawach skargi kasacyjnej. To z mocy art. 30 § 4 k.p. na pracodawcy spoczywa obowiązek wskazania w pisemnym oświadczeniu woli przyczyny rozwiązania umowy o pracę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., I PK 19/17, LEX nr 2492099). Natomiast wynikający z art. 30 § 4 k.p. wymóg wskazania przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest ściśle związany z możliwością oceny zasadności rozwiązania stosunku pracy w tym trybie w rozumieniu art. 45 § 1 k.p., gdyż określa granice kognicji sądu rozstrzygającego powstały na tym tle spór. Wskazanie przyczyny lub przyczyn przesądza bowiem o tym, że spór przed sądem pracy może się toczyć tylko w ich granicach. Okoliczności podane pracownikowi na uzasadnienie decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy, a następnie ujawnione w postępowaniu sądowym, muszą być takie same, zaś pracodawca pozbawiony jest możliwości powoływania się przed organem rozstrzygającym spór na inne przyczyny mogące przemawiać za słusnością wypowiedzenia umowy. Przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę może dotyczyć zarówno pracodawcy jak i pracownika i być przez strony zawiniona lub niezawiniona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2010 r., II PK 306/09, LEX nr 602696). Zawsze jednak ocena zasadności rozwiązania stosunku pracy w tym trybie powinna być dokonywana z uwzględnieniem słuszych interesów obydwu stron oraz celu, treści i sposobu realizacji tegoż stosunku, a inne okoliczności, wprawdzie dotyczące pracownika lecz mające charakter osobisty bądź rodzinny, mogą w wyjątkowych przypadkach stanowić podstawę uznania wypowiedzenia za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (uchwała pełnego składu Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu najwyższego z dnia 27 czerwca 1985 r., III PZP 10/85, OSNCP 1985 nr 11, poz. 164). Wypowiedzenie

umowy o pracę uważa się za nieuzasadnione, jeżeli nie jest podyktowane potrzebami pracodawcy ani niewłaściwym wywiązywaniem się pracownika z obowiązków, jego niełojalnością czy zachowaniem podważającym zaufanie do jego osoby, a wynika jedynie z arbitralnych decyzji i subiektywnych uprzedzeń podmiotu dokonującego zwolnienia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 listopada 1998 r., I PKN 434/98, OSNAPiUS 1999 nr 21, poz. 688 i z dnia 25 listopada 1997 r., I PKN 385/97, OSNAPiUS 1998 nr 18, poz. 538).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca nie wykazała także istnienia sugerowanych rozbieżności w orzecznictwie sądowym na tle wykładni art. 45 k.p. i nie przytoczyła przykładów sprzecznych rozstrzygnięć w tym zakresie.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.